

Editörden

Cenâb-ı Hakk'a sonsuz hamd, Habib-i Edîbine salâtu selam ederim.

*Mizânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi'*nin dokuzuncu sayısını siz kıymetli okuyucularımızın ve takipçilerimizin ilgisine sunmuş bulunuyoruz. Her sayımızın olduğu gibi bunun da gerçekleşme imkânını bizlere sağlayan başta yazarlarımız ve hakemlerimiz olmak üzere katkısı bulunan herkese can-ı gönülden teşekkür ederiz. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi akademik süreli yayını olan *Mizan*, yazarlarımızın akademik çalışmalarını ulusal ve uluslararası bilim camiası ile paylaşma adreslerinden biri olarak bilim dünyasındaki yerini almıştır. Araştırmacılarımızın çalışmalarının yayınlanması için dergimizi tercih ederek gösterdikleri iltifat bizleri mutlu etmektedir.

*Mizânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi'*nin dokuzuncu sayısı, on iki araştırma, bir tercüme ve iki kitap tanıtımı yazısından oluşmaktadır. Araştırma yazılarından ilki, başlıktan da anlaşılacağı üzere, XVI ve XVII. yüzyıllardaki Dârülhadisleri müfredatı, ilim dünyasındaki yerleri ve Kadızâdelilerin bunların sayısının artmasındaki rolü bakımından ele almaktadır. İkinci araştırma yazısı, Osmanlı İmparatorluğu döneminde ordu, ihtilal ve din etkileşimini din sosyolojisi açısından incelemektedir. Üçüncü yazı, iki farklı zaman diliminde, Moğol istilası ve Endülüs'ün işgali ile modern zamanlarda, görüldüğü iddia edilen olağanüstü koşullarda fıkıh usulüne dair farklı yaklaşımların ortaya çıkışını hukuk sosyolojisi bağlamında araştırmaktadır. Dördüncü yazı, Osmanlı'nın son dönem ulemasından Muhammed Sâbit Efendi'nin elimizde bulunan Fatıha tefsiri bağlamında tefsirciliğini konu edinmektedir. Beşinci yazı, Endülüs'ün siyasi ve edebi simalarından İbn Zeydün'un gönül verdiği prenses Vallâde'nin kendisini terk ederek Vezir İbn 'Abdüs'ü tercih etmesi nedeniyle Vallâde'nin ağzından İbn 'Abdüs'a yazdığı hakaretler ve tehditler içeren ve *Risâletü'l-Hezeliyye* adıyla meşhur olan risalesini incelemektedir. Altıncı yazı,

çeşitli yönleri ile Amerikan Yahudiliğini ele almaktadır. Yedinci yazı, Hanefi fıkıh usulünün önemli isimlerinden Abdülaziz Buhârî'yi ve onun Pezdevî'nin *Usûl'üne* yazdığı *Keşfü'l-Esrar* adlı şerhindeki yöntemi araştırmaktadır. Sekizinci yazı, Hindistan'ın son dönem müfessirlerinden Hamîduddîn el-Ferâhî'nin ilmi şahsiyeti ve onun Leheb suresi tefsirini incelemektedir. Dokuzuncu yazı, Modern dönem selefi, vahhabi düşünceye sahip olan Abdurrahman Sa'dî'nin ilmi şahsiyeti ve tefsir usulü bağlamında yazdığı *el-Kavâidü'l-Hisân li-Tefsiri'l-Kur'ân* adlı eserini konu edinmektedir. Onuncu yazı, teist varoluşçuluğun önemli simalarından Gabriel Marcel'in düşüncesinde dini tecrübe boyutunu araştırmakta, Marcel'in temel kavramları çerçevesinde "ben" in "Mutlak Sen" ile olan ilişkisini ele almaktadır. On birinci yazı, din eğitiminin islahı çalışmalarının temelini oluşturduğu iddia edilen makâsidü'ş-şeri'anın belli başlılarına odaklanmakta; konuyla ilgili bazı önerilerde bulunmaktadır. On ikinci ve son araştırma yazısı, hicri IV. yüzyılda Rey şehrinden olan İsmâilî Dâi Ebû Hâtim er-Râzî'nin *A'lamu'n-nübüvve* adlı eserindeki filozof Ebû Bekir er-Râzî'nin nübüvveteye ilişkin düşüncelerini ve Ebû Hâtim'in bunlarla ilgili iddialarını araştırmaktadır.

Tercüme yazı bölümümüzde ise Harvard Üniversitesi İslam Entelektüel Tarihi Profesörü Khaled al-Rouyhab'ın "The Myth of 'The Triumph of Fanaticism' in the Seventeenth-Century Ottoman Empire" başlıklı makalesinin "17. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda 'Bağnazlığın Zaferi'" başlığını taşıyan, telif hakkı çevirmen tarafından alınmış, Türkçe tercümesi yer almaktadır. Yazar burada, kısaca ifade etmek gerekirse, pek çoklarıncı düşünöldüğünün aksine 17. Yüzyılda Osmanlı uleması arasında mantık, diyalektik, felsefe ve kelâma ilginin düşüşte değil aksine yükselişte olduğunu iddia etmektedir.

Kitap Tanıtımları bölümümüzde değeriendirmesi yapılan ilk kitap, Sıddık Korkmaz'ın editörlüğünü yaptığı *İmam Mâtüridî'nin İzdüşümü*'dür. Alanında dokuz uzman yazarın sundukları tebliğlerin makale biçimine getirilmesiyle oluşturulmuş bu eser ile İmam Mansur el-Matüridî'nin görüşlerinin halka aktarılması amaçlanmaktadır. İkinci olarak tanıtımı yapılan kitap, Anthony R. Booth'un *Analytic Islamic Philosophy* başlıklı eseridir. Yazarın Meşşâi felsefeyi bir tür analitik felsefe olarak nitelemesi açısından ilgiyle okunabilecek bir kitap olma özelliği taşıdığını düşünmekteyiz.

Dokuzuncu sayımızın sonunda, önceki sayılarda olduğu gibi, akademik araştırmalarını *Mizânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi*'nde yayınlamak isteyen kıymetli yazarlarımıza çalışmalarını düzenlemede yol gösterecek Türkçe, İngilizce ve Arapça yazım ilkeleri yer almaktadır.

Dokuzuncu sayımızdaki ve önceki sayılarımızdaki yazılara, elektronik ortamda, <http://acikerisim.ikc.edu.tr:8080/xmlui/handle/11469/708> DSpace internet sayfamızdan, <https://dergipark.org.tr/mizan> ve <http://mizanulhak.org> internet adreslerimizden ulaşılabilir. Bu emek mahsulü çalışmalar ilgilileriyle paylaşılabilir ve kaynak göstermek suretiyle alıntılanabilir.

*Mizânü'l-Hak: İslami İlimler Dergisi'*ni araştırmalarını yayınlamak için adres olarak seçen değerli yazarlarımıza, bu yazıları değerlendiren kıymetli hakemlerimize, başvurudan yayın aşamasına kadar emeği geçen, katkı sunan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ederiz.

Gayret bizden, tevfik şanı yüce Allah'tandır.

Son sözümüz, âlemlerin Rabbi olan Allah'a (c.c.) hamd olsun.

Prof. Dr. Muhsin AKBAŞ
Editör